

Rok akademicki: 2019/2020

ID zajęć: 520454

ETAP: Semestr zimowy

Informacje ogólne:

Prowadzący: dr Emilia Mielniczuk

Organizator: Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii

Liczba godzin tygodni / semestr: 2 / 30

Jezyk wykładowy: Język polski

Kierunek studiów:

Lokalizacja w planach rocznych: Rok - Semestr

Punkty ECTS:

Forma zaliczenia: Nie sklasyfikowany

Cele przedmiotu:

- C1 - opracowanie projektów badań empirycznych z zakresu społecznej psychologii osobowości, realizujących skoncentrowaną na osobie perspektywę badawczą (person-centered) - zorientowanych na realizację celów teoretycznych oraz aplikacyjnych
- C2 - pogłębienie wiedzy w wybranym obszarze problemowym z ww. zakresu

Wymagania wstępne:

1. znajomość metodologii psychologii
2. wiedza z zakresu "Statystyki opisowej" - równoległe uczestnictwo w zajęciach "Metody statystyczne"
3. zainteresowanie problematyką charakteru, dojrzałości funkcjonowania w relacjach z innymi
4. rzetelność i odpowiedzialność (zaangażowanie, gotowość do pracy i terminowej realizacji ustalonych wspólnie zadań), ciekawość badawcza, kreatywność
5. kryterium dodatkowe: dobra średnia ocen z dotychczasowego przebiegu studiów

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

WIEDZA

- W1. Student wie jak projektować i prowadzić badania empiryczne z zakresu psychologii, uwzględniając specyfikę podejścia skoncentrowanego na osobie (KW_04)
- W2. Student wymienia podstawowe założenia skoncentrowanej na osobie perspektywy badawczej (KW_01)
- W3. Student zna wymagania merytoryczne, formalne i etyczne, dotyczące prac naukowych, w szczególności proseminaryjnych i magisterskich, z psychologii (KW_04; KW_15)

UMIEJĘTNOŚCI

- U1. Student umie korzystać z literatury przedmiotu, dokonać jej selekcji pod względem merytorycznym (K_U04)
- U1. Student formułuje i uzasadnia problem i hipotezy badawcze oraz dobiera metody adekwatne do specyfiki badanych osób i przedmiotu badania (K_U09)
- U3. Student prezentuje własny projekt badawczy oraz potrafi prowadzić o nim dyskusje, wykorzystując psychologiczną terminologię, integrując wiedzę z różnych ujęć i koncepcji psychologicznych (K_U03)

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

- K1. Student wykazuje krytyczną postawę wobec badań prowadzonych w obszarze psychologii realizującej perspektywę skoncentrowaną na osobie, stosowanych metod badawczych w psychologii, różnych stanowisk teoretycznych i praktyk psychologicznych (K_K07)

Metody dydaktyczne:

- dyskusja, prezentacja, praca grupowa, analiza recenzowanych prac naukowych
- Przygotowanie projektu wiąże się z następującymi formami aktywności Studentów w ramach grupy warsztatowej:
- prezentowanie kolejnych wersji projektu w trakcie jego dopracowywania,
  - dyskusje na forum grupy mające na celu rozwiązanie szczegółowych problemów dotyczących poszczególnych projektów,
  - konsultacje merytoryczne z osobą prowadzącą zajęcia.
- Warsztat służy nabywaniu wiedzy i praktycznych umiejętności dot. projektowania naukowych badań w obszarze psychologii.

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Zaliczenie

- obecność na zajęciach, przygotowanie projektu badań własnych w formie pracy proseminaryjnej
- bardzo dobry: analiza literatury, sformułowanie problemu badawczego, napisanie części teoretycznej wraz ze wstępną oceną wartości projektu z perspektywy realizacji celów praktycznych, teoretycznych, możliwości realizowania zasad etycznych) oraz pierwszej części metodologicznej

Opis zajęć: Metodologia badań w społecznej psychologii osobowości (PWJŻ) (warsztaty)

pracy

dobry: analiza literatury, sformułowanie problemu badawczego, niepełne przygotowanie części teoretycznej i wstępnej części metodologicznej pracy (w szczególności np. niepełne uzasadnienie problemu pracy)

dostateczny: analiza literatury, sformułowanie problemu badawczego - skrócony opis projektu badań własnych (wyjaśnienie kluczowych pojęć, aktualny stan badań, problem, hipotezy)

Brak zaliczenia:

nieobecności, brak przygotowania projektu badań własnych w formie pracy proseminaryjnej, plagiat

Treści programowe przedmiotu:

Część A warsztatów. Prezentacja wymagań stawianych pracom naukowym, w tym pracom proseminaryjnym oraz magisterskim:

- wymagania merytoryczne
- wymagania formalne
- standardy etyczne

Część B. Praca nad projektami.

Poszczególne projekty opracowywane są indywidualnie lub w małych 2-3 osobowych grupach. Przygotowanie każdego z projektów obejmuje następujące po sobie kolejno zadania:

1. referowanie na forum grupy warsztatowej aktualnego stanu badań w danym obszarze, celem przeprowadzenia dyskusji, zmierzającej do sformułowania hipotez badawczych,
2. sformułowanie problemu badawczego wraz z uzasadnieniem na podstawie przeglądu literatury przedmiotu,
3. analiza specyfiki grupy badanych osób
4. dobór metod badawczych i / lub opracowanie własnej metody adekwatnych do badanych osób oraz przedmiotu badania
5. opracowanie procedury przeprowadzenia badania, dopasowanej do danego projektu,
6. zaprojektowanie sposobu analizy zebranych danych empirycznych,
7. dobór metod statystycznych i wybór specjalistycznego oprogramowania,
8. opracowanie sposobu realizacji badań
9. indywidualne opracowanie oraz dyskusja grupowa nad możliwościami i ograniczeniami zaproponowanego projektu (ocena wartości projektu z perspektywy realizacji celów praktycznych, teoretycznych, możliwości respektowania zasad etycznych).

Literatura:

Literatura podstawowa:

APA (2010). Publication manual of the American Psychological Association. - 6th ed. Washington: American Psychological Association

PAN (2002). Dobre obyczaje w nauce. Zbiór zasad i wytycznych. Warszawa.

PAN (2012). Kodeks etyki pracownika naukowego. Warszawa.

Brzeziński J. (2000). Problemy etyczne badań naukowych i diagnostycznych. W: J. Strelau (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki. Podstawy psychologii (s. 523-537). Gdańsk: GWP

Brzeziński, J. (2004). Metodologia badań psychologicznych. Wybór tekstów. Warszawa: PWN.

DuBois, J.M. (1997). Appendix: Philosophical Principles of the Institute for Personalist Psychology. W: J. M. Dubois (red.), Moral Issues in Psychology. Personalist Contributions to Selected Problems (s. 173-174). Lanham, Maryland: Univ. Press of America.

Magnusson, D. (2003) Refleksje nad zagadnieniami metodologicznymi w zakresie badań rozwojowych: dwa przeciwstawne podejścia do badań indywidualnych. W: M. Marszał-Wiśniewska, T. Klonowicz, M. Fajkowska-Stanik (red.), Psychologia różnic indywidualnych (s. 142-149). Gdańsk: GWP.

Nęcka, E., Stocki, R. (2009). Jak pisać prace z psychologii. Poradnik dla studentów i badaczy. Kraków: Universitas

Oleś, P. K. (1990). Próby integracji nomotetycznego i idiograficznego stylu badań w psychologii osobowości. W: A. Januszewski, Z. Uchnast, T. Witkowski (red.), Wykłady z psychologii w KUL (t. 5, s. 73-82). Lublin: RW KUL.

Paluchowski, W. J. (2010). Spór metodologiczny czy spór koncepcji—badania ilościowe vs jakościowe. Roczniki Psychologiczne, 13(1), 7-22.

Piber-Dąbrowska, K., Cypryńska, M., Wawrzyniak, M. (2007). Standardy edytorskie dla naukowego tekstu empirycznego z zakresu psychologii. Warszawa: Academica.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Giorgi, A. (1970/2002). Psychologia jako nauka empiryczna uprawiana z ludzkiej perspektywy. Podejście fenomenologiczne. Białystok: Wydawnictwo Uniwersyteckie Trans Humana.

Celińska-Miszczuk, A. (2013). Perspektywa personalistyczna w psychologii – próba odpowiedzi na wyzwanie indywidualności. W: K. Guzowski, A. Kostencka, G. Barth (red.), Osoba a wychowanie. Wokół pedagogiki i edukacji zdrowotnej według Jana Pawła II (s. 161-177). Lublin: Wydawnictwo KUL.

Gasiul, H. (2002). Rozwój osoby podstawą rozwoju osobowości. Studia Psychologica, 3, 105-110.

Gasiul, H. (2012). Czy powrót psychologii personalistycznej jest możliwy i jak mógłby być uzasadniony? Czasopismo Psychologiczne, 18 (2), 347-360.

Koczanowicz-Dehnel, I. (2014). W stronę psychologii personalistycznej. Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja, 68(4), 7-17.

Robins, R.W., John, O.P., Caspi, A., Moffitt, T.E., Stouthamer-Loeber, M. (1996). Resilient, Overcontrolled, and Undercontrolled Boys: three replicable personality types. Journal of Personality and Social Psychology, 70, 157-171. Stern, W. (1935/1938). General psychology from the personalistic standpoint. New York: Macmillan.

Straś-Romanowska, M. (1992). Los człowieka jako problem psychologiczny. Podstawy teoretyczne. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu

Wrocławskiego. Uchnast, Z. (1983). Humanistyczna orientacja w psychologii osobowości. Lublin: Wydawnictwo KUL.

Opis zajęć: Metodologia badań w społecznej psychologii osobowości (PWJŻ) (warsztaty)

Straś-Romanowska, M. (2002). Rozwój człowieka a rozwój osobowy. *Studia Psychologica*, 3, 91-104.

Straś-Romanowska, M. (2005). Jakość życia w świetle założeń psychologii zorientowanej na osobę W: M. Straś-Romanowska, K. Lachowicz-Tabaczek, A. Szmałke (red.), *Kolokwia Psychologiczne* (t. 13). Jakość życia w badaniach empirycznych i refleksji teoretycznej. Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Psychologii PAN.

Uchnast, Z. (2009). Human predispositions and personal competences, *Nowy Sacz Academic Review*, Wyższa Szkoła Biznesu-National Louis University, 5, 32-39.

Uchnast, Z. (red.). (2013). *Charakter: Jakość osobowego działania w podejściu teoretycznym i empirycznymi*. Lublin: KUL.
publikacje dot. person-centered research